

ONDERWERP

Samenvatting natuurinventarisaties en toetsingen Aansluiting A9-Heiloo

PROJECTNUMMER

C05062.000764

DATUM

17 augustus 2020

ONZE REFERENTIE

D10014299:86

VAN

[REDACTED]

AAN

de heer [REDACTED]

De gemeenten Heiloo, Castricum en Alkmaar en de provincie Noord-Holland zijn voornemens om bij Heiloo een nieuwe aansluiting op de A9 te realiseren. In het kader hiervan zijn verschillende natuuronderzoeken uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Gezien de lange doorlooptijd van het voortraject is door de provincie Noord-Holland gevraagd om de diverse toetsingen nog eens kritisch te bekijken of er voor de start van de uitvoering alle benodigde stukken en inventarisaties aanwezig zijn. Hieronder wordt per inventarisatie kort aangegeven wat de status, relevantie en/of actualiteit van het document is ten opzichte van het project.

Voor dit project zijn de volgende onderzoeken uitgevoerd (inclusief ontheffingen) naar de aanwezigheid van beschermde soorten flora en fauna binnen het plangebied:

- Quickscan natuurwetgeving aansluiting A9-Heiloo (Arcadis, februari 2014);
- Aanvullend advies natuurwaarden. Aansluiting A9 Heiloo (BügelHajema, maart 2016);
- Vleermuisonderzoek Kanaalweg – Kooijbrug te Heiloo (Bureau Aandacht Natuur, 2016);
- Nee, tenzij toets NNN en weidevogelleefgebied en compensatieplan (Arcadis, februari 2017);
- Bomenkap A9 – Aansluiting Heiloo. Ecologische toets in het kader van de Wet natuurbescherming; (Groot Eco advies, december 2018);
- Bomenkap A9 Aansluiting Heiloo. Plaatsing vleermuiskasten. (Groot Eco Advies, januari 2019);
- Afronding bomenkap Aansluiting Heiloo. Ecologische toets in het kader van de Wet natuurbescherming (Groot Eco Advies, april 2019);
- Marteronderzoek Aansluiting A9-Heiloo (Arcadis, februari 2019);
- Broedvogelcheck Aansluiting A9-Heiloo (Arcadis, maart 2019);
- Aanvullend faunaonderzoek Aansluiting A9-Heiloo. (Arcadis, september 2019);
- Ontheffing soortbescherming aansluiting A9 Heiloo. (RVO, juni 2017);
- Wnb ontheffing ruimtelijke ingrepen Lagelaan Heiloo. (RUD Noord-Holland Noord, maart 2019).

Quickscan natuurwetgeving aansluiting A9-Heiloo. Arcadis – 27 februari 2014

Dit document is feitelijk het startdocument voor het natuuronderzoek gerelateerd aan dit project. Uit de quickscan blijkt dat aanvullend soortgericht onderzoek noodzakelijk is voor muizen (noordse woelmuis en waterspitsmuis) en vleermuizen, verdere toetsing aan het NNN en Weidevogelleefgebied en onderzoek naar de effecten op Natura 2000. Deze onderzoeken worden in verdere onderzoeken hieronder één voor één behandeld met uitzondering van het Natura 2000-deel.

Aanvullend advies natuurwaarden. Aansluiting A9 Heiloo. BügelHajema Adviseurs bv. 12 maart 2016

Dit aanvullend natuuradvies is onder de Flora- en faunawet uitgevoerd waardoor nog beschermde soorten genoemd worden die onder de Wet natuurbescherming (met uitzondering van de zorgplicht) geen speciale beschermingsstatus meer hebben. Denk hierbij aan soorten als zwanenbloem, diverse orchideeën, kleine modderkuiper en bittervoorn. Het rapport is een aanvulling op de quickscan van Arcadis van 27 februari 2014 waarin de bevindingen van twee soortgerichte onderzoeken zijn verwerkt, de vleermuizen en waterspitsmuis en noordse woelmuis.

Voor zwaardere beschermde Habitatrichtlijnsoorten (vleermuizen en noordse woelmuis) geldt dat veelal wordt aangehouden dat onderzoeksgegevens maximaal 3 jaar oud mogen zijn in gebieden waar de afgelopen 3 jaar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn geweest. In gebieden waar waarvoor dit niet geldt, moeten de gegevens over het algemeen recenter zijn. Voor het plangebied voor Heiloo geldt dat er de afgelopen jaren geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn geweest in het veenweidegebied ten oosten van de A9 waar de waterspitsmuis en noordse woelmuis bekend zijn.

Waterspitsmuis is ter plaatse met het vallenonderzoek niet aangetroffen, enkel zuidelijker is een waarneming bekend langs de oever van de plas 'Die', welke ruim buiten het plangebied. Gezien er weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden binnen het veenweidedeel van het plangebied is het aannemelijk dat het plangebied ook in de huidige situatie geen leefgebied vormt van waterspitsmuis. Aanvullend onderzoek is daarmee ook niet nodig.

Voor noordse woelmuis geldt dat potentieel geschikt leefgebied in het plangebied nog identiek is aan de situatie van het veldonderzoek in het najaar van 2015. Met het vallenonderzoek is één exemplaar gevangen in een rietland buiten het plangebied. Op basis van deze uitkomsten is een ontheffing aangevraagd bij RVO bekend onder kenmerk: FF/75C/2016/0666.toek.kn. RVO heeft in de ontheffing aangegeven dat voor de soort geldt dat geen ontheffing noodzakelijk is wanneer aanvullende maatregelen worden genomen zowel qua uitvoering als door rekening te houden met de soort in het ontwerp via de aanleg van een faunapassage en alternatief leefgebied. Deze overwegingen van de ontheffing gelden tot 31 december 2020. Wanneer conform de ontheffing twee kleine rietpercelen binnen het plangebied ongeschikt worden gemaakt buiten de kwetsbare periode (oktober) van de soort en ongeschikt gehouden worden is er geen potentieel leefgebied voor de noordse woelmuis aanwezig in het plangebied. Er is daarmee geen reden voor aanvullend muizenonderzoek of verdere actualisatie.

Voor vleermuizen geldt dat afgelopen jaren de bomen rond de Kooibrug, Kanaalweg, de Oosterzijweg en de N203 reeds gekapt zijn. Langs de Kanaalweg was een paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis aangetroffen. Conform de afgegeven ontheffing van RVO bekend onder kenmerk: FF/75C/2016/0666.toek.kn. zijn voor de kap van de bomen vervangende verblijfplaatsen opgehangen in de directe omgeving, rekening houdend met de gewenningsperiode. In totaal zijn er 8 vleermuiskasten opgehangen, waarvan 4 in bomen aan de Kanaalweg en 4 aan de oostzijde van het Oosterbos direct rondt de coördinaten 52.585484, 4.719365. Het betreft hier een tweetal vleermuiskasten op palen en twee kasten van het type VK WS 08 van VivaraPro van houtbeton. Na het plaatsen van de eerste 6 vleermuiskasten inclusief benodigde gewenningstijd is de boom met het paarverblijf gekapt conform de voorschriften zoals gesteld in de ontheffing. Doordat de kapwerkzaamheden rondt de Lagelaan en de Kanaalweg vooruitlopend op de werkelijke realisatie van het project al zijn uitgevoerd is geen reden om het vleermuisonderzoek nogmaals te actualiseren. Eventuele verblijfplaatsen van (boombewonende) vleermuizen zijn afwezig door de uitgevoerde kap en overige bevindingen rondom vliegroutes en foerageergebied zijn niet gewijzigd.

Vleermuisonderzoek Kanaalweg – Kooibrug te Heiloo. Bureau Aandacht Natuur. 4 oktober 2016

De rapportage bevat de resultaten van het vleermuisonderzoek in het kader van het project. Inmiddels zijn de bomen binnen het plangebied gekapt en daarmee is een eventuele actualisatie van dit onderzoek niet langer relevant.

Nee Tenzij toets NNN en Weidevogelleefgebied en compensatieplan. Arcadis. 12 september 2017.

Deze toetsing beoordeelt de gevolgen voor het NNN en het weidevogelleefgebied o.a. conform het 'nee tenzij'-regime behorende bij het NNN. Als gevolg van de aansluiting is sprake van ruimtebeslag en een toename van verstoring in NNN en weidevogelleefgebied. Op basis van de omvang van het verstoord areaal en de mate van aantasting is vervolgens met behulp van de Uitvoeringsregel natuurcompensatie (Provincie Noord-Holland, 2014) de compensatieopgave bepaald. Voor de nieuwe aansluiting van de A9 bij Heiloo dient de provincie Noord-Holland 17,2 ha (waarvan 5,48 ha NNN en 11,72 ha weidevogelleefgebied) te compenseren. De compensatie als gevolg van het project blijft relevant en zal niet veranderen tenzij mogelijk het plangebied wijzigt. Actualiteit van gegevens speelt bij toetsing aan het NNN en weidevogelgebied niet op dezelfde manier zoals voor sommige soortgroepen geldt. De compensatie dient goed verankerd te zijn in de uitvoering van het project. Inmiddels is de 5,48 ha NNN gecompenseerd en meegenomen in de kavelruil eind 2016. Van de 11,72 ha is inmiddels een kleine 10 ha gecompenseerd aan de westkant van Heiloo. De resterende ha zullen tijdens de uitvoering van het project nader worden ingevuld.

Bomenkap A9 – Aansluiting Heiloo. Ecologische toets in het kader van de Wet natuurbescherming. Groot Eco Advies. 20 december 2018.

Het rapport is een controle op aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in een aantal te kappen delen van het plangebied zoals de Kanaalweg, de Lagelaan, de Oosterzijweg en de N203. Inmiddels zijn al deze bomen gekapt en daarmee is een eventuele actualisatie van dit onderzoek niet langer relevant.

Bomenkap A9 Aansluiting Heiloo. Plaatsing vleermuiskasten. Groot Eco Advies. 31 januari 2019.

Het document bevat een korte verslaglegging inclusief foto's van de plaatsing van zes vleermuiskasten ter compensatie van het verdwijnen van een paarverblijfplaats van ruige dwergvleermuis langs de Kanaalweg. De kasten zijn aangebracht ruim voor de kap van de bomen uit. Met het aanbrengen van de verblijven is voldaan aan dit voorschrift vanuit de ontheffing met kenmerk: FF/75C/2016/0666.toek.kn. Actualisatie van dit onderzoek is verder niet noodzakelijk. Wel is het belangrijk om gedurende de looptijd van het project te controleren of de kasten nog functioneel zijn. Indien blijkt dat de kasten niet meer functioneel zijn dienen deze hersteld te worden of zo nodig vervangen.

Afronding bomenkap Aansluiting Heiloo. Ecologische toets in het kader van de Wet natuurbescherming. Groot Eco Advies. 18 april 2019.

Het rapport is een controle op aanwezigheid van (jaarrond beschermde) nesten en holten geschikt voor vleermuizen in een aantal te kappen bomen langs de Oosterzijweg. Inmiddels zijn al deze bomen gekapt en daarmee is een eventuele actualisatie van dit onderzoek niet langer relevant.

Marteronderzoek Aansluiting A9 – Heiloo. Arcadis. 15 februari 2019

Deze memo betreft de resultaten van de habitatgeschiktheidsbeoordeling voor kleine marterachtigen nadat kapwerkzaamheden rondt de Lagelaan waren stilgelegd. Doordat de omgevingsdienst het niet eens was met de uitkomsten van dit document is uiteindelijk een aanvullende ontheffing voor kleine marters en boomvalk aangevraagd en zijn hiervoor in het project compenserende maatregelen genomen. De relevantie van dit document is door de afgegeven ontheffing met zaaknummer RUD. 272523 van 7 maart 2019 komen te vervallen.

Broedvogelcheck Aansluiting A9-Heiloo. Arcadis. 12 maart 2019.

De memo bevat een laatste broedvogelcontrole voor de start van de kapwerkzaamheden of er geen broedvogels aanwezig zijn binnen de te kappen delen rondt de Lagelaan. Er zijn geen broedvogels aangetroffen of broedindicerende waarnemingen gedaan. Door het vrijgeven van de kap na deze memo is een actualisatie van dit stuk niet langer relevant. De bomen zijn inmiddels verwijderd uit het plangebied.

Aanvullend faunaonderzoek Aansluiting A9-Heiloo. Arcadis. 11 september 2019.

Het betreft hier een actualisatie van de eerdere beoordeling van de quickscan van Arcadis uit 2014 en de bevindingen van het natuuradvies van BügelHajema uit 2016. Er is een habitatgeschiktheidsanalyse (veldbezoek) samen met bureau onderzoek uitgevoerd voor de noordse woelmuis, rugstreppad, en de kleine marterachtigen, de bunzing, hermelijn en wezel. Per soort(groep) worden hieronder de belangrijkste bevindingen herhaalt:

Noordse woelmuis

De NDFF geeft naast de ingevoerde waarnemingen van de soort uit 2015 geen recentere waarnemingen aan voor het plangebied of de directe omgeving. Het plangebied is niet gewijzigd voor de noordse woelmuis sinds de onderzoeken benoemd in het rapport van BügelHajema en daarmee kunnen de uitkomsten nog als representatief en geldend worden beschouwd. De noordse Woelmuis is niet op andere locaties te verwachten dan aangegeven in het rapport van BügelHajema, 2016. Tot 31 december 2020 is de ontheffing met kenmerk FF/75C/2016/0666.toek.kn geldig waarin RVO aangeeft (bevestigt) dat geen voortplantings- en rustplaatsen verloren gaan en dat met maatregelen twee potentieel geschikte rietlandjes (de soort is er niet aangetroffen) ongeschikt gemaakt mogen worden.

Rugstreppad

De soort is aanwezig in de omgeving (buiten het plangebied) echter de benodigde pionierssituatie is nergens binnen het plangebied aanwezig. De aanwezigheid van de soort is uitgesloten op basis van het ontbreken van geschikt habitat. Tevens is de soort er niet bekend middels gevalideerde waarnemingen van de NDFF.

Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel)

Aanwezigheid van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen, foerageergebied met voldoende dekking en geschikte verbindingzones van kleine marterachtigen zijn uit te sluiten binnen het plangebied met uitzondering van een tweetal rietlandjes omgeven door water aan de noordzijde. In overleg met de Omgevingsdienst Noord-

Holland (overleg de heer B. Brussel) is besloten cameravalonderzoek te doen gericht op de beide loopplanken van en naar deze rietlandjes. De soorten zijn hierbij niet aangetroffen en daarmee uitgesloten in het gehele plangebied.

Het uitvoeren van het aanvullend onderzoek voor bovenstaande soorten door aanvullend bureauonderzoek, het uitvoeren van een habitatgeschiktheidsbeoordeling in het veld en aanvullend cameravalonderzoek voor kleine marterachtigen zorgt ervoor dat de beschermde soorten in de omgeving goed in beeld zijn gebracht en duidelijk is op project kan leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Een actualisatie van de gegevens is niet noodzakelijk.

Ontheffing soortbescherming aansluiting A9 Heiloo. RVO. Kenmerk: FF/75C/2016/0666.toek.kn. 21 juni 2017.

Het betreft hier de oorspronkelijke ontheffing die is ingediend met alle toetsingen en onderzoeken uit 2016 en eerder. De ontheffing is afgegeven voor de ruige dwergvleermuis met daarvoor specifieke voorschriften hoe om te gaan met de soort en de aanwezige paarverblijfplaats. Voor noordse woelmuis geldt dat hiervoor wel ontheffing is aangevraagd maar dat deze is afgewezen door RVO omdat de voorgestelde maatregelen zoals beschreven in het activiteitenplan voldoende zijn. Hiermee blijft de functionaliteit voor voortplantings- of rustplaatsen van de noordse woelmuis geborgd. Zoals aangegeven in de bovenstaande beoordeling van de rapportage van BügelHajema en het aanvullend faunaonderzoek van Arcadis is er geen reden om aan te nemen dat de bevindingen voor Noordse Woelmuis sinds het eerder uitgevoerde soortgericht onderzoek zijn veranderd. De overwegingen zoals beschreven in de ontheffing voor de soort blijven daarmee leidend. De ontheffing is geldig tot 31 december 2020. Doordat de kap en compensatie voor de ruige dwergvleermuis reeds heeft plaatsgevonden en de tweetal rietlandjes binnen het plangebied in oktober 2020 worden gemaaid is geen reden om verlenging van de ontheffing aan te vragen. Overige belangrijke voorschriften uit de ontheffing voor de uitvoering zijn uitgewerkt in het werkprotocol en/of in het ontwerp.

Wnb ontheffing ruimtelijke ingrepen Lagelaan Heiloo. RUD Noord-Holland Noord (Omgevingsdienst Noord-Holland). Zaaknummer RUD.272523. 7 maart 2019.

Het betreft hier een aanvullende ontheffing voor het project afgegeven door de RUD Noord-Holland Noord voor de soorten bunzing en boomvalk. De ontheffing is actueel en geldt tot 8 maart 2024. Voor de boomvalk zijn de maatregelen in de vorm van het plaatsen van drie kunsthorsten inmiddels uitgevoerd. Voor bunzing geldt dat een deel van de maatregelen zijn uitgevoerd zoals het plaatsen van vier marterkasten, 200 meter kleinwildraster en aanbrengen van een deel van de takkenrillen (120 meter). De overige maatregelen zoals beschreven in het compensatieplan worden aangelegd gedurende de uitvoering en worden geborgd in het ontwerp. De ontheffing is daarmee nog actueel en relevant ook voor de uitvoeringsfase van het project.